

**СИЛАБУС**  
**навчальної дисципліни**  
**«Фінанси територіальних громад»**

| ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Рівень вищої освіти                                         | Перший (бакалаврський) рівень                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Код і найменування спеціальності                            | 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок<br>071 Облік і оподаткування<br>035 Філологія<br>242 Туризм і рекреація                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Тип і назва освітньої програми                              | Фінанси, банківська справа та страхування<br>Облік і оподаткування<br>Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська<br>Туризм                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Курс, семестр                                               | 3 курс, 5 семестр                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни | <p>- <i>денна форма здобуття освіти:</i><br/>Кількість кредитів ЄКТС – 4,<br/>Загальна кількість годин – 120, із яких:<br/>лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год.<br/>Форма семестрового контролю – залік</p> <p>- <i>заочна форма здобуття освіти:</i><br/>Кількість кредитів ЄКТС – 4,<br/>Загальна кількість годин – 120, із яких:<br/>лекцій – 4 год., практичних занять – 2 год.<br/>Форма семестрового контролю – залік</p> |
| Мова (-и) викладання                                        | державна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра            | Обліку та фінансів<br>Фінансів, економічних досліджень і туризму                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Контактні дані розробника (-ів)                             | <p><i>Викладач:</i> КРАСНІКОВА Оксана, кандидат економічних наук, доцент</p> <p><i>Контакти:</i> ауд. 12</p> <p><i>e-mail :</i> oksana.krasnikova@pdau.edu.ua</p>                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Статус навчальної дисципліни                                | факультетська вибіркова навчальна дисципліна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Передумови для вивчення навчальної дисципліни               | Відсутні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Компетентності                                              | <p>ЗКФК01. Здатність виявляти та вирішувати прикладні задачі та проблеми у професійній діяльності, приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗКФК05. Здатність використовувати критичне мислення в професійній сфері.</p>                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Результати навчання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ПРФК04. Знати й розуміти сутність фінансових явищ і процесів, особливості діяльності суб'єктів фінансового середовища, їх роль в досягненні цілей розвитку суспільства.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Опанування навчальної дисципліни сприяє формуванню вміння ефективно спілкуватися, слухати та переконувати, здатності співпрацювати, досягати спільних цілей, вміння аналізувати інформацію, робити обґрунтовані висновки, мотивувати інших, вміння генерувати нові ідеї, здатності ефективно планувати свій час                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| формування базових теоретичних знань стосовно закономірностей функціонування фінансів територіальних громад та отримання практичних навиків у сфері формування і використання фінансових ресурсів громад                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Тема 1. Формування та функціонування територіальних громад в Україні<br>Тема 2. Фінансові ресурси територіальних громад<br>Тема 3. Місцеві податки і збори в територіальних громадах<br>Тема 4. Фінансова спроможність територіальних громад<br>Тема 5. Потенційні джерела залучення фінансових ресурсів територіальних громад<br>Тема 6. Досвід зарубіжних країн в системі міжбюджетного регулювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Методи навчання: словесні (лекція, розповідь, пояснення); наочні (демонстрування); практичні (вправи, робота з навчально-методичною літературою); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, навчальні дискусії, відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, оперативний контроль); інтерактивні (дискусії); комп'ютерні, мультимедійні (використання мультимедійних презентацій, використання технологій дистанційного навчання); усного контролю (опитування, бесіда, доповідь); письмового контролю (самостійна робота); самоконтролю (самостійний пошук помилок, самоаналіз, визначення пріоритетних напрямів власного навчального інтересу). |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Наведені у Додатку до силабусу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>- щодо термінів виконання та перескладання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті ( <a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproosvitniyproces2025.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproosvitniyproces2025.pdf</a> ), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті ( <a href="https://surl.li/bjgkgs">https://surl.li/bjgkgs</a> ). Терміни виконання письмових |

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         | <p>робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>- щодо академічної доброчесності</b> | <p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконується відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. Списування під час контрольних робіт заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <a href="https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist">https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</a>.</p> |
| <b>- щодо відвідування занять</b>       | <p>Відвідування всіх видів навчальних занять є обов'язковим (відповідно до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf</a>). Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо). Відмітка про відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.</p> |
| <b>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | здійснюється згідно чинного законодавства, а саме Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету ( <a href="https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyponeformalnuosvitu2025.pdf">https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyponeformalnuosvitu2025.pdf</a> ).                                                                                                                                                      |
| <b>- щодо оскарження результатів оцінювання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті ( <a href="https://surl.li/bjgkgs">https://surl.li/bjgkgs</a> ).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Основні</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Адміністративне управління територіальними громадами: навч. посіб. / В. М. Бабаєв та кол. авт. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 292 с</li> <li>2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-ІУ. URL : <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text</a></li> <li>3. Волкова В. В., Волкова Н. І. Місцеві фінанси : навч. посіб. Вінниця : Донецький нац. ун-т ім. Василя Стуса, 2022. 105 с.</li> <li>4. Гаватюк Л. С., Корбутяк А. Г., Сокровольська Н. Я., Юрій Е. О. Фінанси територіальних громад : навч. посіб. Чернівці : ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 245 с.</li> <li>5. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 5 лютого 2015 р. 157-VIII. URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text</a></li> <li>6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text</a></li> </ol> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Допоміжні</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Беновська Л. Місцеві запозичення як інструмент розвитку територіальних громад. <i>Світ фінансів</i>. 2022. № 1 (70). С. 49-60.</li> <li>2. Бондарук Т. Г. Проблеми та перспективи оцінки фіскального простору місцевих бюджетів в умовах децентралізації. <i>Ринок праці та зайнятість населення. Науково-практичний журнал</i>. 2020. № 1(61). С. 55–64.</li> <li>3. Бондарчук М. К., Джурик Х. Б., Вівчар О. Й. Оцінювання фінансової діяльності територіальних громад. In: V. Shpak and S. Tabachnikov, eds. <i>Scientific research of the XXI century</i>. Sherman Oaks: GS publishing service. Vol. 2, 2021. pp. 56-60.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

4. Возняк Г. В., Патицька Х. О. Фінанси територіальних громад України в умовах поширення пандемії: проблемно-орієнтований аналіз з урахуванням поведінкових аспектів. *Економіка України*. 2021. № 6. С. 78-98.
5. Возняк Г. В., Стасишин А. В. Особливості формування фінансів територіальних громад в проекції забезпечення їх самодостатності: досвід Львівської області. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-34>
6. Гоголь Т. В., Мельничук Л. М. Трансформація територіальних громад в умовах децентралізації влади в Україні. *Право та держава України*. 2022. № 1. С. 216-224.
7. Данилова Л. В. Застосування інструментів фандрайзингу для реалізації проєктів місцевого значення ОТГ. *Публічне управління та адміністрування*. 2020. № 20. С. 32-37.
8. Європейська хартія місцевого самоврядування [пер. з англ. мови Є. Вишневського]. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994\\_036#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text)
9. Євтушенко Н., Малишко В., Городніченко Ю. Забезпечення фінансової спроможності об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації. *Економічний вісник університету*. 2020. Вип. 46. С. 191-199.
10. Заруцька О. П. Фінансова самостійність місцевих бюджетів як підґрунтя їх стійкості в умовах бюджетної децентралізації. *Агросвіт*, 2021. № 18. С. 28–35.
11. Карлін М.І., Проць В.І., Проць Н.В. Фінансове забезпечення органів місцевого самоврядування: концептуалізація, практика та пріоритети: монографія. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2023. 260 с
12. Кириленко О. Фінансова самодостатність територіальних громад: сутність та умови забезпечення. *Світ фінансів*. 2023. № 4. С. 68–80. DOI: <https://doi.org/10.35774/SF2022.04.068>
13. Ключан В. В., Мірошник В. О., Надточий К. П. Особливості об'єднання територіальних громад в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1. С. 142-147.
14. Кнейслер О., Спасів Н., Кізима Т. Фінанси об'єднаних територіальних громад у фінансовій системі України. *Світ фінансів*. 2020. № 1(62). С. 8-19.
15. Крайник О., Федорчак О. Фінансування розвитку територіальних громад в умовах децентралізації. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2022. Т. 2(43). С. 118-125.
16. Краснікова О. М. Проблеми об'єднаних територіальних громад та напрямки їх вирішення. *III Міжнародна науково-практична конференція «Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностні сценарії та перспективи розвитку»*, 28-29 квітня 2021 р. Херсон, 2021. С. 413-414. URL : <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/11581>
17. Краснікова О. М. Територіальна громада як суб'єкт місцевого самоврядування в Україні. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році* (м. Полтава, 14 травня 2021 р.). Полтава : РВВ ПДАА, 2021. С. 88-89. URL : <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/11582>
18. Краснікова О., Шевченко В. Місцеві бюджети як основа фінансової бази місцевих органів влади. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. С. 134-136. URL : <https://dSPACE.pdau.edu.ua/handle/123456789/13615>
19. Краснікова О.М., Мокієнко Т. В. Диджиталізація в сфері фінансів як один з методів контролю за використанням коштів територіальних громад. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції* : матеріали IV Міжнар. наук.–практ. інтернет-конф. (20 листопада 2024 р., м.



Херсон – м. Хмельницький). Херсон : Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. С. 266-267.

20. Лахижа М. Діденко О., Краснікова О., Слобожан О. Орел Ю. Проблеми стратегічного управління сталим розвитком територіальних громад в Україні в умовах децентралізації. *Challenges to Strategic Management of Sustainable Development in Territorial Communities in Ukraine Amid Decentralisation. Pakistan Journal of Life and Social Sciences.* 2024. Vol 22. № 2. С. 10366-10378. URL: <https://pjlss.edu.pk/Archive/Volume 22 No 2 2024.htm#>

21. Лопушинський І. П., Григор'єва Л. М., Батанов О. К. Бюджетно-фінансова децентралізація в контексті реформування місцевого самоврядування в Україні. *Наукові перспективи.* 2022. № 1(19). С. 49–158.

22. Марценюк О., Гуменна О., Деньдобра Т. Перспективи зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад в умовах децентралізації. *Економіка та суспільство.* 2023. № 51. URL : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-50>

23. Нагайчук В. Фінансове забезпечення об'єднаних територіальних громад. *Modeling the development of the economic systems.* 2024. № 2 С. 235–239. URL : <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-31>

24. Олексюк Г. В., Попадинець Н. М., Самотій Н. С. Управління територіальними громадами на засадах територіального маркетингу: теоретико-методологічні аспекти. *Регіональна економіка.* 2021. № 3(101). С. 15-27

25. Омельчук О. Методологічні аспекти оцінювання фінансової спроможності об'єднаних територіальних громад в Україні. *Публічне управління та митне адміністрування.* 2020. № 4 (27). С. 107-113.

26. Пасічний М. Д., Обухов Р. О. Фінансова спроможність територіальних громад у контексті забезпечення соціально-економічного розвитку. *Бізнес Інформ.* 2024. № 4. С. 221–229. URL : <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-4-221-229>

27. Пітюлич М. М., Готра В. В., Чубарь О. Г., Побережник Г. В. Фактори підвищення фінансової спроможності та розвитку територіальних громад в умовах сучасних викликів. *Український журнал прикладної економіки та техніки.* 2023. Т. 8. № 2. С. 341-346.

28. Рудаченко О. О. Державні та муніципальні фінанси для бізнесу: конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 129 с.

29. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія / за ред. Кравціва В. С., Сторонянської І. З. Львів : ДУ«Інститут регіональних досліджень імені М. І.Долішнього НАН України, 2020. 531 с.

30. Ткачук Н. Управління доходами бюджету територіальної громади міста з використанням методу ABC-XYZ – аналізу. *International Science Journal of Management, Economics & Finance.* 2023. Vol. 2, №. 2. Pp. 28-37.

31. Ткачук Н. В. Фінансове забезпечення територіальних громад України в умовах воєнного стану. Трансформація економіки, фінансів і менеджменту в умовах світової глобалізації : колективна монографія. “Baltija Publishing” (м. Рига, Латвія), 2023.

32. Філіпенко Т., Репін М. Вплив фінансової децентралізації на формування спроможних територіальних громад в Україні. *Право та державне управління.* 2020. № 4. С. 307-312.

33. Щур Р., Плєць І., Урбанович М. Фінансові інструменти розвитку територіальних громад в умовах децентралізації. *Науковий вісник Полісся.* 2024. № 1 (28). С. 187–207. URL : [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1\(28\)-187-207](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1(28)-187-207).

34. Ясенецький В. Фінансова спроможність територіальних громад: інтеграція інноваційних інструментів та адаптивного управління в період відновлення. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій.* 2025. № 4 (18). С. 349-363. URL :

<https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/629>

### **Інформаційні ресурси**

1. Державна податкова служба України : веб-сайт. URL : <https://tax.gov.ua/>
2. Державна Казначейська служби України : веб-сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
3. Децентралізація. URL : <https://decentralization.gov.ua/finance>
4. Офіційний сайт Полтавської міської ради та виконавчого комітету м. Полтави. URL : <https://www.rada-poltava.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Полтавської облдержадміністрації. URL : <https://www.adm-pl.gov.ua/>

### **Реквізити затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів,  
економічних досліджень і туризму  
протокол від 12 січня 2026 р. № 9

Додаток до силабусу

Додаток А

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма здобуття освіти)**

| Назва теми / Форма семестрового контролю                                       | Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти |                      |                                          |                                      |                    | Разом      |
|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------------------------|--------------------------------------|--------------------|------------|
|                                                                                | опитування                                                  | розв'язування тестів | виконання завдань на практичних заняттях | виконання завдань самостійної роботи | контрольна робота* |            |
| Тема 1. Формування та функціонування територіальних громад в Україні           | 2                                                           | 4                    | 4                                        | 4                                    | -                  | <b>14</b>  |
| Тема 2. Фінансові ресурси територіальних громад                                | 2                                                           | 4                    | 4                                        | 4                                    | -                  | <b>14</b>  |
| Тема 3. Місцеві податки і збори в територіальних громадах                      | 2                                                           | 4                    | 4                                        | 4                                    | -                  | <b>14</b>  |
| Тема 4. Фінансова спроможність територіальних громад                           | 2                                                           | 4                    | 4                                        | 4                                    | -                  | <b>14</b>  |
| Тема 5. Потенційні джерела залучення фінансових ресурсів територіальних громад | 2                                                           | 4                    | 4                                        | 4                                    | -                  | <b>14</b>  |
| Тема 6. Досвід зарубіжних країн в системі міжбюджетного регулювання            | 2                                                           | 4                    | 4                                        | 4                                    | -                  | <b>14</b>  |
| Контрольна робота                                                              | -                                                           | -                    | -                                        | -                                    | <b>16</b>          | <b>16</b>  |
| <b>Разом</b>                                                                   | <b>12</b>                                                   | <b>24</b>            | <b>24</b>                                | <b>24</b>                            | <b>16</b>          | <b>100</b> |

\*протягом семестру передбачено написання однієї контрольної роботи (максимум 16 балів), при цьому бали в журналі виставляються окремою позицією наприкінці семестру.

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна форма здобуття освіти)**

| Назва теми                                                           | Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти |                      |                                        |                                                 | Разом по темі |
|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------------------------|-------------------------------------------------|---------------|
|                                                                      | Виконання вправ на практичних заняттях                      | Розв'язування тестів | Самостійна робота (практичні завдання) | Завдання самостійної роботи (контрольна робота) |               |
| Тема 1. Формування та функціонування територіальних громад в Україні |                                                             |                      |                                        |                                                 |               |
| Тема 2. Фінансові ресурси територіальних громад                      | 20                                                          | 20                   | 16                                     |                                                 | 56            |
| Тема 3. Місцеві податки і збори в територіальних громадах            |                                                             |                      |                                        |                                                 |               |
| Тема 4. Фінансова спроможність територіальних громад                 |                                                             |                      |                                        |                                                 |               |
| Тема 5. Потенційні джерела залучення                                 |                                                             |                      |                                        |                                                 |               |



|                                                                     |           |           |           |           |            |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|
| фінансових ресурсів територіальних громад                           |           |           |           |           |            |
| Тема 6. Досвід зарубіжних країн в системі міжбюджетного регулювання | -         |           |           |           |            |
| Контрольна робота                                                   | -         | -         | -         | 44        | 44         |
| <b>Разом</b>                                                        | <b>20</b> | <b>20</b> | <b>16</b> | <b>44</b> | <b>100</b> |

Додаток Б  
**Шкала та критерії оцінювання  
(денна форма здобуття освіти)**

| Кількість балів                        | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Опитування (0-2 бали)</b>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 2 бали                                 | здобувач вищої освіти надав чітку, повну відповідь, що свідчить про розуміння сутності, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерел формування і напрямків використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                               |
| 1 бал                                  | у випадку нечіткої відповіді з значними помилками, що свідчить про часткове розуміння сутності, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерел формування і напрямків використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                       |
| 0 балів                                | студент не надав відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Розв'язування тестів (0-4 бали)</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 4 бали                                 | у випадку забезпечення 80-100 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про здатність розуміти призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад          |
| 3 бали                                 | у випадку забезпечення 60-79 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 2 бали                                 | у випадку забезпечення 40-59 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 1 бал                                  | у випадку забезпечення 30-39 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 0 балів                                | студент не виконав завдання, або надав менше 29% правильних відповідей що не дає можливість оцінити формування компетентностей і                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| виконання вправ на практичних заняттях (0-4 бали) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 4 бали                                            | у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення; що свідчить про здатність розуміти призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                          |
| 3 бали                                            | у випадку наявних незначних методологічних помилок за умови правильної методики розрахунку; що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                         |
| 2 бали                                            | у випадку наявних незначних методологічних помилок чи помилки в арифметичних розрахунках при розв'язуванні задач; що свідчить про середній рівень знань та часткову здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 1 бал                                             | у випадку наявних значних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач; що свідчить про низький рівень знань та часткову здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад     |
| 0 балів                                           | у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| виконання завдань самостійної роботи (0-4 бали)   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 4 бали                                            | у випадку правильного розв'язання завдання та належного її оформлення; що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                              |
| 3 бали                                            | у випадку незначних помилок в розв'язанні завдання та належного її оформлення; що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                      |
| 2 бали                                            | вправа виконана не повністю, що свідчить про базовий рівень знання та здатність розуміти призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                    | використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 1 бал                                                                                                                              | у випадку значних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні завдань; що свідчить про мінімальний рівень знань та часткове розуміння сутності, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                  |
| 0 балів                                                                                                                            | у випадку відсутності виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Контрольна робота складається з практичної та теоретичної частини (0-16 балів)<br>(2 теоретичних питання та 2 практичних завдання) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Теоретична частина (0-3 балів)                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 3 бали                                                                                                                             | правильне виконання, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                                                                                  |
| 2 бали                                                                                                                             | в цілому правильне виконання, однак з незначними помилками, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                                           |
| 1 бал                                                                                                                              | здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про наявність фрагментарного рівня знань щодо сутності, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 0 балів                                                                                                                            | у випадку відсутності виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Практична частина (0-5 балів)                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 5 балів                                                                                                                            | здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв'язування практичної ситуації, що свідчить про наявність високого рівня знань та здатності розуміти призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                       |
| 4 балів                                                                                                                            | здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання задачі, що свідчить про наявність достатнього рівня знань основних понять, що характеризують сутність, призначення та особливості функціонування                                                                                                                                                                                                                                                         |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|         | фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                                                                                                                                              |
| 3 бали  | здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового розв'язання задачі зі значними методологічними помилками, що свідчить про середній рівень знань щодо сутності, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                  |
| 2 бали  | здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового розв'язання задачі зі значними методологічними помилками, що свідчить про базовий рівень знань щодо призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                             |
| 1 бал   | здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності суттєвих помилок у розв'язуванні задачі, що свідчить про фрагментарний рівень знань основних понять, що характеризують сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 0 балів | у випадку відсутності виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

### **Шкала та критерії оцінювання (заочна форма здобуття освіти)**

| Кількість балів                         | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Розв'язування тестів (0-20 бали)</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 15-20 бали                              | у випадку забезпечення 80-100 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про здатність розуміти призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад          |
| 8-14 бали                               | у випадку забезпечення 60-79 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміння обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 4-7 бали                                | у випадку забезпечення 40-59 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад,                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                    | джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 1-3 бал                                            | у випадку забезпечення 30-39 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                            |
| 0 балів                                            | студент не виконав завдання, або надав менше 29% правильних відповідей що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| виконання вправ на практичних заняттях (0-20 бали) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 15-20 бали                                         | у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення; що свідчить про здатність розуміти призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                          |
| 8-14 бали                                          | у випадку наявних незначних методологічних помилок за умови правильної методики розрахунку; що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                         |
| 4-7 бали                                           | у випадку наявних незначних методологічних помилок чи помилки в арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач; що свідчить про середній рівень знань та часткову здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 1-3 бал                                            | у випадку наявних значних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач; що свідчить про низький рівень знань та часткову здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад     |
| 0 балів                                            | у випадку відсутності належно оформлених розв'язаних задач, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| виконання завдань самостійної роботи (0-16 бали)   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 10-16 бали                                         | у випадку правильного розв'язання завдання та належного її оформлення; що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів                                                                                                                                                                                                                                |



|                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                   | органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 5-9 бали                                                                                                                          | у випадку незначних помилок в розв'язанні завдання та належного її оформлення; що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                        |
| 3-4 бали                                                                                                                          | вправа виконана не повністю, що свідчить про базовий рівень знання та здатність розуміти призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                                                           |
| 1-2 бал                                                                                                                           | у випадку значних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні завдань; що свідчить про мінімальний рівень знань та часткове розуміння сутності, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                  |
| 0 балів                                                                                                                           | у випадку відсутності виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Контрольна робота складається з практичної та теоретичної частини (0-44 балів)<br>(2 теоретичних питання та 1 практичне завдання) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Теоретична частина (0-10 балів)                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 8-10 бали                                                                                                                         | правильне виконання, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                                                                                  |
| 4-7 бали                                                                                                                          | в цілому правильне виконання, однак з незначними помилками, що свідчить про здатність розуміти сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                                                                           |
| 3-1 бал                                                                                                                           | здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про наявність фрагментарного рівня знань щодо сутності, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 0 балів                                                                                                                           | у випадку відсутності виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Практична частина (0-24 балів) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 20-24 балів                    | здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі чи розв'язування практичної ситуації, що свідчить про наявність високого рівня знань та здатності розуміти призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                 |
| 13-19 балів                    | здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності арифметичних помилок чи недоліків у оформленні методики розв'язання задачі, що свідчить про наявність достатнього рівня знань основних понять, що характеризують сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад |
| 8-12 бали                      | здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового розв'язання задачі зі значними методологічними помилками, що свідчить про середній рівень знань щодо сутності, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                            |
| 4-7 бали                       | здобувач вищої освіти отримує у випадку часткового розв'язання задачі зі значними методологічними помилками, що свідчить про базовий рівень знань щодо призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                                                       |
| 1-3 бал                        | здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності суттєвих помилок у розв'язуванні задачі, що свідчить про фрагментарний рівень знань основних понять, що характеризують сутність, призначення та особливості функціонування фінансів територіальних громад, джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, вміти обґрунтовувати використання системи фінансових інструментів для формування фінансів територіальних громад                                           |
| 0 балів                        | у випадку відсутності виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |